

Nők a nyeregben

Az itthon is több éve futó olasz képregénysorozatok hősei jellemzően férfiak. Legyen szó a mestertolvaj *Diabolik*ről, a vámpírvadász *Dampyr*ről vagy *Dylan Dog*ról, az okkult nyomozóról, kalandjaikban a nőknek inkább csak mellékszerep jut. A második magyar nyelvű köteténél járó *Julia* viszont egy női detektív kalandjairól szól, méghozzá a krimi nemes hagyományai szerint nem hivatásos nyomozó áll a középpontban, hanem „diletáns”, ahogy Sherlock Holmes mondta magáról. Julia Kendall kriminológus, vagyis a bűn lélektana foglalkoztatja, módszere pedig a pszichológiai profilalkotás: a bűnelkövető személyiségének, hátterének, motivációinak aprólékos felkutatása. Voltaképpen az olasz – vagy bármilyen nemzetiségű – tömegkultúra sztereotípiákra építő természetét mutatja, hogy a különleges empátiával bíró hős nőnemű. Mégsem lenne igazságos mindössze a bevált sémák újrahasznosításaként leírni a *Julia*t, ugyanis számos tekintetben kilóg a havi megjelenésű, futószalagon érkező *fumetti*-szériák sorából.

Az olasz képregény régi motorosa, Giancarlo Berardi 1998-ban indította el a *Julia*t, miután két évtizeddel korábban sikerre vitte a westernhős Ken Parker történeteit. Az író a szokásos 96 oldalas terjedeleminél bő-

vebb, 128 oldalas fejezetekben dolgozza ki az egyes *Julia*-epizódokat, méghozzá elsősorban a pszichológiai esettanulmányok alaposabb bemutatása érdekében. Más olasz sorozatokkal összehasonlítva különösen feltűnő, hogy a *Julia*ban sokkal kevesebb az akció és több a lélektani magyarázat, ami csak néha tűnik szónoklatnak – Berardi ügyesen szervesíti az egyetemi oktatóként is dolgozó hősnő előadásait a gyakran társadalmi tabukat körüljáró történetekbe. Ezúttal egy öngyilkos szekta körül bonyolódik a cselekmény, a feszültséget pedig nem az adja, hogy a hősnő életveszélybe sodródik – a szekta karizmatikus és pszichopata vezetője mintha becsülné őt –, hanem az, megelőzhető-e a félrevezetett szektatagok halála. A precízen felépített, Enio és Valerio Piccioni profi rajzaival elmesélt történet a minőségi ponyva keretei között marad, de érdemben árnyalja az olasz műfaji képregényről alkotott tudásunkat.

A kétezertizedes években nemcsak Hollywoodban indult új feminista trend, hanem az amerikai képregényvilágban is. Csakhogy amíg a stúdiófilmek elsődleges célközönségét továbbra is a tizenéves fiúk adják, addig a lányok és fiatal nők már több képregényt olvasnak az Egyesült Államokban, mint bár-

ki más. Igaz, elsősorban nem a szuperhősműfajt keresik, és nem is feltétlenül nyomtatott képregényt választanak. A tendencia világosan látszik az évtized nagy nyerteseként számantartható Image kiadónak *Paper Girls – Újságoslányok* című sorozatán. Az eredetileg 2015 és 2019 között megjelent, magyarul tavaly ősz óta futó sci-fi a nyolcvanas években indul, Cleveland álmos kertvárosi részén. Ott szórja szét hajnalonként a helyi lapot négy kamaszlány, akik rögtön az első részben megmagyarázhatatlan jelenségekkel és gyanús idegenekkel találkoznak. Otthonuk pillanatok alatt egy olyan generációs konfliktus színterévé válik, amit nem jelszavakkal, hanem lézerfegyverekkel vívnak, a harcoló felek pedig egyenesen a jövőből érkeztek.

Valami ilyesmit lehet kihámozni az első kötetből, de Brian K. Vaughan író talán túl vakmerőn bánik az előreutalásokkal és kifejtetlen részletekkel – még a betolakodók fiktív nyelvét is megalkotja –, aminek az eredményeként a hősnőkhöz hasonlóan mi is elveszünk az események sűrűjében, és gondos újraolvasás után is csak félig-meddig válik érthetővé a cselekmény. A folytatás nyilván mindent megmagyaráz, de az első történet még okoz némi frusztrációt az olvasóban.

Ám az máris világos, hogy Vaughan – jelenleg is futó, másik nagy sikeréhez, a *Sagához* hasonlóan – aprólékosan kitalálta a *Paper Girls* világát, mielőtt akár egy sort is leírt volna. Ez a körültekintés jóval komplexebbé teszi sorozatát a nyolcvanas évek iránti nosztalgiát meglovagoló kortárs sci-fik (*Stranger Things*, *Ready Player One*) derékhadánál. Cliff Chiang csodás ritmusú rajzai és Matt Wilson neonfényes, túlvilági színei pedig elérik, hogy akkor is nagy lendülettel lapozzunk tovább, amikor éppen fogalmunk sincs, mi miért történik. Giancarlo Berardi és mások: *Julia 2. – A Nap szeme*. Fekete-fehér, puhafedelel, 270 oldal. Kiadó: Anagram Comics. Brian K. Vaughan – Cliff Chiang: *Paper Girls – Újságoslányok 1*. Színes, puhafedelel, 144 oldal. Kiadó: Ciceró Könyvstúdió.

KRÁNICZ BENCE

AHOGY A RÓKALÁB HAGY NYOMOT A HÓBAN, MINDEN EGYES FILMZECKA EGY MÉGTÖRTÉNT PILLANAT SZÍVÉTTJÉ, HALOTTI MASZKJA.

KONCEPCIÓ: HUDRA MÁNI • RAJZ: ORAVECZ GERGŐ

Szöveg: Bódy Gábor: Hol a „valóság”?